

[Margari v. Greece](#) (br. 36705/16), 20.6.2023.¹

Povrede člana 8. Konvencije

Podnositeljica predstavke je Eleni Margari, grčka državljanka.

Gospođa Margari je 2015. godine uhapšena u vezi sa krivičnim djelima vezanim za prevaru i krivotvorenje. Slučaj se odnosi se na odobrenje javnog tužioca prvostepenog suda u Atini da se objave fotografije i lični podaci sedmero optuženih – uključujući gospođu Margari – u štampi i na internetu u periodu od šest mjeseci nakon podizanja optužnice.

Pozivajući se na član 8. Evropske konvencije (pravo na poštovanje privatnog i porodičnog života) i član 13. (pravo na djelotvoran pravni lijek), gđa Margari se žali na objavljivanje njene fotografije i ličnih podataka u štampi nakon što je optužena.

Evropski sud je, između ostalog, istakao da iako obaveza da se pribavi pristanak optuženog prije objavljivanja njegove ili njene fotografije i optužbi s kojima se suočava može biti u suprotnosti sa svrhom zakona, podnositeljica predstavke je trebala biti obaviještena prije objavljivanja njene fotografije i detalja o neriješenim krivičnim prijavama, budući da činjenica da je predmet krivičnog postupka nije umanjila obim šire zaštite njenog privatnog života koju je uživala kao „obična osoba“.

Evropski sud je dalje istakao da podnositeljica predstavke nije imala pravo žalbe na nalog tužioca za objavljivanje njene fotografije i ličnih podataka.

Sud je također uzeo u obzir argument podnositeljice predstavke da je optužena samo za lakši, a ne za teži oblik krivičnog djela pridruživanja kriminalnoj organizaciji. Dok su u nalogu tužioca dovoljno jasno opisana tačna krivična djela za koja je podnositeljica predstavke optužena, u policijskom saopštenju nije napravljena razlika među optuženima.

Evropski sud je istakao da je od najveće važnosti da kada se objavljuju osjetljivi podaci u kontekstu krivičnog postupka ili u kontekstu istrage krivičnih djela da ti podaci tačno odražavaju situaciju i optužbe protiv optuženog, imajući u vidu i poštovanje pretpostavke nevinosti.

Sud je zaključio da miješanje u pravo podnositeljice predstavke na poštovanje njenog privatnog života izazvano nalogom tužioca i saopštenjem policije nije bilo dovoljno opravdano u konkretnim okolnostima slučaja i, bez obzira na polje slobodne procjene nacionalnog suda u takvim stvarima bilo je nesrazmjerno legitimnim ciljevima kojima se težilo. Shodno tome, došlo je do povrede člana 8. Konvencije.

[Alkan v. Türkiye](#) (br. 24492/21), 20.6.2023.

Povreda člana 6. EK (pristup sudu)

Podnosilac predstavke je Oktay Alkan, turski državljanin.

Predmet se odnosi na odbijanje Vijeća sudija i tužilaca Turske (VST) da potvrdi odluku o imenovanju podnosioca predstavke za sudiju, iako je nedavno završio obuku.

¹ Informacije su pripremljene u saradnji između Ustavnog suda Bosne i Hercegovine i Odjela za sudsku dokumentaciju i edukaciju Sekretarijata Visokog sudskog i tužilačkog vijeća Bosne i Hercegovine. Iste su informativnog karaktera i ne obavezuju Sud.

Pozivajući se na član 6. (pravo na pravično suđenje) podnosilac predstavke se žali da nije imao pristup sudu kako bi osporio odluku VST-a.

Evropski sud je, između ostalog, istakao da kada je odbio potvrditi imenovanje na pravosudnu funkciju, VST nije naveo razloge zašto podnosilac predstavke nije ispunio uslove za obavljanje sudijske funkcije, osim što je reproducirao odredbe zakona za imenovanje.

Iako je Vlada implicirala u svojim zapažanjima da je provjera prošlosti podnosioca predstavke mogla igrati ulogu u ocjeni VST-a, ni obrazloženje VST-a, niti odredba člana relevantnog zakona koje je VST citirao u svojoj odluci nisu ukazivali na zahtjev provjere prošlosti.

U svakom slučaju, Vlada nije pred Sudom iznijela nikakav dokaz da je podnosilac predstavke pao na takvoj provjeri. Sud je zaključio da nema bilo kakvih izuzetnih ili uvjerljivih razloga koji bi mogli opravdati isključenje sudske revizije. Shodno tome, Sud nalazi da je došlo do povrede prava podnosioca predstavke na pristup sudu, zagarantovanog članom 6. stav 1. Konvencije.

Kubát and Others v. the Czech Republic (br. 61721/19, 5496/20, 21318/20, 33522/20, 43039/20, and 55448/20), 22.6.2023.

Nema povrede člana 1. Protokola broj 1

Nema povrede člana 6. EK

Nema povrede člana 14. u vezi sa članom 1. Protokola broj 1.

Podnosioci predstavke su sudije Ondřej Kubát, Robert Ožvald, Alena Makovcová, Adriana Pilařová, Soňa Biskupová Fišerová i Miroslav Pečený, češki državljani.

U periodu od 2011. do 2014. godine smanjene su plate sudija u skladu sa izmjenama i dopunama Zakona o platama. Ustavni sud je kasnije utvrdio da su amandmani neustavni, ali bez retroaktivnog dejstva. Predmet se odnosi na uskraćivanje retroaktivne isplate razlike njihovih plata, a ne na smanjenje plata samih podnosilaca predstavke.

Oni se pozivaju na članove 6. stav 1 (pravo na pravično suđenje) i 14. (zabrana diskriminacije), te član 1. Protokola br. 1 (zaštita imovine).

U pogledu prihvatljivosti člana 1. Protokola broj 1 uz Evropsku konvenciju, a s obzirom na specifične okolnosti ovog slučaja, Evropski sud je iskazao sumnju da li podnosioci predstavke imaju legitimno očekivanje, a samim tim i „imovinu“.

Međutim, istakao je da ne treba da utvrđuje ovo pitanje, jer smatra da nije došlo do povrede člana 1. Protokola br. 1 iz razloga koji su navedeni u ovoj presudi (vidi, za isti pristup, mutatis mutandis, Maggio i drugi protiv Italije, br. 46286/09 i 4 druga, paragraf 59, 31. maj 2011. i Valkov i drugi protiv Bugarske, br. 2033/04 i 8 drugih, paragraf 87, 25. oktobar 2011.). Stoga je nastavio pod pretpostavkom da je član 1. Protokola broj 1 primjenjiv i da se odbijanje retroaktivnih plaćanja može smatrati miješanjem u prava podnosilaca predstavke prema toj odredbi.

Evropski sud je između ostalog istakao da je njegov zadatak u konkretnom slučaju da preispita uplitanje koje proizilazi iz odluke Ustavnog suda da sudijama uskrati retroaktivnu isplatu razlike u plaćama – posebno s obzirom na činjenicu da je isti sud već ukinuo zakon kojim se smanjuju plate sudija, jer nije zasnovan na dobroj ekonomskoj analizi.

Dok se žalbe koje se razmatraju odnose samo na ranije odluke Ustavnog suda, činjenica da je Ustavni sud već djelovao da zaštiti legitimne interese sudija u pogledu njihovih plata je neminovno relevantna za ocjenu proporcionalnosti osporene odluke, Sud je mišljenja da je, pod pretpostavkom da se primjenjuje član 1. Protokola broj 1, svako miješanje u vlasničke interese podnosioca predstavke bilo proporcionalno.

Sud je zaključio da nije došlo do povrede člana 1. Protokola br. 1.

X and Others v. Ireland (br. 23851/20 i 24360/20), 22.6.2023. godine

Nema povrede člana 14. u vezi sa članom 1. Protokola broj 1

Podnosioci predstavke su osoba X, državljanka Nigerije, rođena 1987. godine i njeno dijete E koje ima državljanstvo Irske, te osoba Y, državljanka Afganistana i njeno dijete M, koje je rođeno 2013. godine.

Slučaj se odnosi na pravilo da se isplata dječjeg dodatka u Irskoj može izvršiti samo podnosiocima zahtjeva koji imaju zakonito prijavljeno prebivalište.

Pozivajući se na član 8. (pravo na poštovanje privatnog i porodičnog života) i član 1. Protokola br. 1 (zaštita imovine), uzeti u vezi sa članom 14. (zabrana diskriminacije), podnosioci predstavke se žale da politika dječjeg dodatka diskriminira porodice u kojima su roditelji, iako zakonito borave u državi, u procesu useljavanja.

Evropski sud je utvrdio da imigracioni status podnosioca predstavke (X i Y) u vrijeme kada su podnijeli prvi zahtjev za dječiji dodatak nije bio dovoljno sličan roditeljima koji su već imali status zakonitog prebivališta u Irskoj.

Budući da majke podnositeljice predstavke nisu bile u situaciji koja je uporediva sa ovim roditeljima, one nisu bili diskriminirane. Sud je ponovio da je prihvatljivo postaviti uslov prebivališta u definisanju ko može tražiti dječiji dodatak kao sistem socijalne sigurnosti koji se definiše prvenstveno na nacionalnom nivou.

Germano v. Italy (br. 10794/12), 22.6.2023. godine

Povreda člana 8. EK

Podnosilac predstavke je Giuliano Germano, italijanski državljani koji je rođen 1956. godine i živi u Savoni (Italija).

Slučaj se odnosi na policijsko upozorenje (ammonimento) izrečeno g. Germanu na zahtjev njegove supruge 2009. godine nakon što ga je napustila i žalila se da je maltretira i zastrašuje. Policija je navedenom mjerom pozvala podnosioca predstavke da se „ponaša u skladu sa zakonom“ i da ne ponavlja ponašanje koje je dovelo do njenog donošenja. Svako kršenje obaveza navedenih u upozorenju omogućilo bi krivično gonjenje g. Germana za krivično djelo uhođenja, čak i bez postojanja krivične prijave (querela) od strane žrtve. Žalio se na tu mjeru bez uspjeha.

Pozivajući se posebno na član 8 (pravo na poštovanje privatnog i porodičnog života), podnosilac predstavke navodi da zakon koji reguliše takva upozorenja nije bio dovoljno jasan da bi on shvatio kakvo bi njegovo ponašanje dovelo do izricanja upozorenja ili šta bi on morao uraditi nakon što je ono izdato, da nije obezbijedio dovoljne proceduralne garancije, da nije

mogao braniti svoje interese, jer mu nije bilo dozvoljeno da učestvuje u procesu donošenja odluka, da vlasti nisu dovoljno opravdale izrečene mjere i da je revizija odluke o izricanju opomene bila neadekvatna.

Evropski sud je posebno utvrdio da nacionalne vlasti nisu dale relevantne i dovoljne razloge koji opravdavaju tu mjeru, s obzirom na to kako je Consiglio di Stato izvršio reviziju ovog pitanja, zaštitne mjere bile su ograničene, a g. Germano je bio isključen iz procesa donošenja odluka u značajnoj mjeri bez dokaza da je to bilo neophodno zbog hitnosti situacije.

Sve u svemu, nacionalne vlasti nisu dale g. Germanu adekvatnu pravnu zaštitu od zloupotrebe na koju je imao pravo. Miješanje u njegovo pravo na privatni i porodični život stoga nije bilo „neophodna mjera u demokratskom društvu”.

Lorenzo Bragado and Others v. Spain (br. 53193/21, 53707/21, 53848/21, 54582/21, 54703/21 i 54731/21), 22.6.2023. godine

Povreda člana 6.1. EK

Podnosioci predstavke su šest španskih državljana.

Predmet se odnosi na proces imenovanja za članove Pravosudnog vijeća Španije (“General Council of Judiciary”), regulatornog tijela za špansko pravosuđe. Parlament svakih pet godina vrši izbor članova ovog tijela.

U toku 2018. godine vršen je reizbor sastava Pravosudnog vijeća. Podnosioci predstavke, u to vrijeme španske sudije, bili su kandidati. Konačna lista kandidata, uključujući i podnosioc predstavke, objavljena je u septembru 2018. godine. Parlament se, međutim, još uvijek nije složio o tome ko bi trebao biti imenovan za članove Vijeća. Podnosioci predstavke su 2020. godine uložili žalbu Ustavnom sudu žaleći se na propust Parlamenta da okonča proces imenovanja, ali je 2021. godine njihova žalba proglašena neprihvatljivom, jer je podnesena izvan zakonskog roka. Ustavni sud je smatrao da je rok od tri mjeseca za podnošenje amparo žalbe, predviđen članom 42. Zakona br. 2/1979, počeo ili 4. decembra 2018. godine, kada je istekao mandat Vijeća, ili 4. Decembra 2019, kada je pokrenut 14. saziv legislativnog tijela. U svakom slučaju, žalba podnosioca predstavke je uložena 14. oktobra 2020. i stoga je bila izvan roka.

Pozivajući se na član 6. stav 1 (pravo na pravično suđenje/pristup sudu), podnosioci predstavke navode da je odluka Ustavnog suda bila proizvoljna i da nije bila obrazložena.

Evropski sud je posebno utvrdio da je član 6. primjenjiv na predmet. Istaknuo je da Evropska konvencija ne garantuje pravo na imenovanje na radno mjesto ili da se bude unaprijeđen u državnoj službi.

Međutim, ono šta je bilo u pitanju u postupku koje su podnosioci predstavke pokrenuli nije njihovo pravo da postanu članovi Vijeća, već njihovo pravo na zakonit postupak i blagovremeno ispitivanje njihovih kandidatura.

Utvrdio je da su podnosioci predstavke, koji su bili uključeni na konačnu listu prihvatljivih kandidata od kojih je parlament morao izabrati nove članove Vijeća, imali pravo za koje bi se moglo reći da je priznato prema nacionalnom pravu, da učestvuju u proceduri za članstvo u Vijeću i da njihove kandidature blagovremeno ispita parlament.

U meritumu je zaključio da Ustavni sud nije objasnio razloge koji stoje iza izabranih datuma kao početne tačke za tromjesečni rok amparo žalbe. Podnosioci predstavke stoga nisu mogli predvidjeti način na koji je relevantni zakon o rokovima tumačen i primijenjen u njihovom slučaju.

To je narušilo samu suštinu njihovog prava na pristup sudu, što je, u okolnostima slučaja, takođe bilo usko povezano sa osiguranjem poštovanja zakonskog postupka za obnavljanje sastava organa koji upravlja pravosuđem i na adekvatno funkcionisanje pravosudnog sistema.